

людина з порушеннями слуху, людина з повною/частковою втратою слуху, нечуючий нечуюча людина

Людю з повною втратою слуху (наприклад, унаслідок травми, вікових змін або через стан здоров'я) зберігають здатність мовлення. Діти, які народжуються з порушеннями слуху, можуть навчитися говорити, але їхня вимова відрізнятиметься від вимови тих, хто має слух. Тому говорити «глухонімі» некоректно.

глухий, глухонімиий

Люди з повною втратою слуху (наприклад, унаслідок травми, вікових змін

людина з порушеннями зору, людина з повною/частковою втратою зору, незрячий/незряча (допустимий варіант)

Слово «сліпий» ви можете бачити і в медіа, і в українських законах, але воно некоректне, тому що таврує людину за ознакою однієї дисфункції. Якщо ми говоримо про людину з повною втратою зору, можна вживати термін «незряча людина».

© Студія Друку

сліпий, підсліпуватий, людина з вадами зору

людина з ПТСР, людина з посттравматичним стресовим розладом

І «петеесерник», і «травматик» – слова, що патологізують людину, нібито говорячи нам: «обережно з цією людиною, бо вона травмована». Такі вислови й ставлення є неприпустимими та образливими для людини з травматичним досвідом.

петеесерник, травматик

людина з епілепсією

«Епілептик» також ставить у фокус уваги не людину, а її хронічний розлад.

епілептик

СЛОВА МАЮТЬ ЗНАЧЕННЯ

ГОВОРИМО КОРЕКТНО

людина з інвалідністю, людина з фізичними/сенсорними/психічними/інтелектуальними/ментальними порушеннями, людина з порушеннями опорно-рухового апарату, людина з порушеннями рухової функції

Єдиним коректним терміном сьогодні є «людина (особа) з інвалідністю».

Інвалідність – це тільки одна з ознак людини, при цьому вона може бути чиєюсь дружиною, донькою, сином чи братом, з темним чи рудим волоссям, професіоналом у якійсь справі, спортсменом, з купою досягнень і т. ін.

людина, яка користується кріслом колісним, людина, яка пересувається за допомоги крісла колісного

певної людини або групи осіб. Це жаргонні вирази, вони образливі та мають негативне забарвлення. В таких випадках у мовленні керуємося принципом «спочатку людина, а потім ознака, яку необхідно вказати». Варто також мати на увазі те, що людина, яка пересувається колісним кріслом, «іде», а не «їде».

інвалід, людина з обмеженими (фізичними) можливостями, людина з особливостями, людина з особливими потребами, каліка, людина з нюансами, особлива людина, неповноцінний, неповносправний, недієздатний, страждає на інвалідність, інклюзивна людина

колясочник, візочник

Слова «візок» та «коляска» не можуть слугувати визначенням

людина з особливими освітніми потребами

Кожна дитина і доросла людина унікальні та особливі по-своєму, а тому в кожного з нас є власні індивідуальні потреби. Якщо ми маємо на увазі саме інклюзивну освіту, то правильно говорити саме «людина з особливими освітніми потребами».

особлива дитина, інклюзивна дитина, дитина з інклюзією, інклюзятко

людина з ампутованими кінцівками, ампутованою рукою/руками, ногою/ногами

безногий, безрукий, одноногий, однорукий, ампутант

Якщо важливо акцентувати увагу на тому, яку саме інвалідність має людина, у цьому випадку ампутацію кінцівок, так і говоримо. Але дотримуємося принципу «спочатку людина».

маломобільні групи населення

В цю групу входять люди, яким складно пересуватися самостійно через незручне й не доступне середовище. А це:

- люди з певними тимчасовими фізичними порушеннями;
- люди старшого віку;
- вагітні жінки;
- діти до 7 років з батьками або особами, що їх супроводжують;
- люди зі значно більшою або меншою за середню масою тіла, набагато вищі або нижчі за середній зріст.

маломобільні люди і люди з інвалідністю

людина з паралічем, людина, яка має параліч

Всі ці слова зводять опис людини до однієї характеристики – у цьому випадку паралічу. Головне – завжди в людині бачити насамперед людину.

паралітик, каліка, параліченько, паралізований